

Втор дополнителен протокол кон Конвенцијата за сајбер-криминал за зајакнување на соработката и споделување електронски докази

Стразбур, 12.V.2022 год.

Преамбула

Земјите членки на Советот на Европа и другите држави потписнички на Конвенцијата за сајбер-криминал (ETS бр. 185, во понатамошен текст „Конвенцијата“), отворена за потпис во Будимпешта на 23 ноември 2001 година, потписнички на овој документ,

Имајќи ги предвид досегот и влијанието на Конвенцијата во сите региони на светот;

Потсетувајќи дека Конвенцијата е веќе надополнето со Дополнителниот протокол за криминализирање на делата од расистичка и ксенофобична природа сторени со помош на компјутерските системи (ETS бр. 189), отворен за потпис во Стразбур на 28 јануари 2003 година (во понатамошен текст „Првиот протокол“), помеѓу државите потписнички на тој Протокол,

Земајќи ги предвид постојните договори на Советот на Европа за соработка во кривичната материја како и другите договори и спогодби за соработка во кривичната материја помеѓу државите потписнички на Конвенцијата;

Имајќи ја предвид и Конвенцијата за заштита на лицата во однос на автоматската обработка на личните податоци (ETS бр. 108) изменета со Протоколот за нејзина измена (CETS бр. 223), отворена за потпис во Стразбур на 10 октомври 2018 година, кон која секоја држава е поканета да пристапи;

Препознавајќи ја се' поголемата употреба на информациската и комуникациската технологија, вклучувајќи ги и услугите на интернет, и се' поголемиот сајбер-криминал, кој претставува закана по демократијата и владеењето на правото, и кој голем број држави го сметаат за закана по човековите права;

Исто така, препознавајќи го се' поголемиот број жртви на сајбер-криминалот и важноста да се добие правда за тие жртви;

Потсетувајќи дека владите се одговорни да ги заштитат општеството и поединците од криминал не само офлајн, туку и онлајн, вклучително и преку ефективна кривична истрага и гонење;

Свесни дека доказите за кривичните дела се' повеќе се чуваат во електронска форма на компјутерските системи во странски, повеќе или непознати јурисдикции, и убедени дека се потребни дополнителни мерки за законски да се прибават таквите докази со цел да се овозможи ефективен одговор на кривично-правниот систем и да се запази владеењето на правото;

Препознавајќи ја потребата од се' поголема и поефикасна соработка помеѓу државите и приватниот сектор, и дека во овој контекст е потребна поголема јасност и правна извесност за давателите на услугите и другите субјекти во однос на околностите во кои може да одговорот на директните замолници од органите на кривично-правните системи на другите држави за споделување на електронски податоци;

Имајќи за цел, поради тоа, уште повеќе да ја зајакнат соработката во однос на сајбер-криминалот и собирањето докази во електронска форма за секое кривично дело заради конкретна кривична истрага или постапка преку дополнителни алатки кои се однесуваат на поефикасна заемна помош и други облици на соработка помеѓу надлежните органи; соработката во итни случаи; и директната соработка помеѓу надлежните органи и давателите на услугите и другите субјекти кои ги поседуваат или ги контролираат потребните информации;

Убедени дека ефективната прекугранична соработка за потребите на кривично-правниот систем, вклучително и помеѓу јавниот и приватниот сектор, ќе има полза од ефективните услови и гаранции за заштита на човековите права и темелните слободи;

Препознавајќи дека собирањето електронски докази за кривична истрага често засега во личните податоци, и препознавајќи го барањето во голем број држави да се заштитат приватноста и личните податоци со цел да се исполнат нивните уставни и меѓународни обврски; и

Свесни за потребата да се поведе грижа ефективните кривично-правни мерки за сајбер-криминалот и собирањето докази во електронска форма да подлежат на услови и гаранции со кои ќе се обезбеди соодветна заштита на човековите права и темелните слободи, вклучувајќи ги и правата кои произлегуваат согласно обврските што државите ги презеле согласно важечките меѓународни инструменти за човековите права, како што е Конвенцијата за заштита на човековите права и темелните слободи од 1950 година (ETS бр. 5) на Советот на Европа, Меѓународниот пакт за граѓански и политички права од 1966 година на Обединетите нации, Африканската повелба за човековите права и правата на народите од 1981 година, Американската конвенција за човековите права од 1969 година и други меѓународни договори за човековите права;

Се договорија како што следи:

Глава I – Заеднички одредби

Член 1 – Цел

Целта на овој протокол е да ги дополни:

- а Конвенцијата помеѓу државите потписнички на овој протокол; и
- б Првиот протокол помеѓу државите потписнички кон овој протокол коишто се исто и држави потписнички на Првиот протокол.

Член 2 – Делокруг на примена

- 1 Освен ако не е поинаку наведено во овој документ, мерките опишани во Протоколот се применуваат:

- а помеѓу државите потписнички на Конвенцијата коишто се држави потписнички на овој протокол, на конкретни кривични истраги или постапки во однос на кривични дела поврзани со компјутерските системи и податоци, и на собирањето докази во електронска форма за кривичните дела; и

- б помеѓу државите потписнички на Првиот протокол коишто се држави потписнички на овој протокол, на конкретни кривични истраги или постапки во однос на кривичните дела утврдени согласно Првиот протокол.
- 2 Секоја држава потписничка усвојува законодавни и други мерки заради исполнување на обврските утврдени со овој протокол.

Член 3 – Дефиниции

- 1 Дефинициите утврдени во членовите 1 и 18, став 3, од Конвенцијата важат и за овој протокол.
- 2 За потребите на овој протокол, важат и следниве дополнителни дефиниции:
  - а „централен орган“ значи органот или органите назначени согласно договорот или спогодбата за заемна помош врз основа на еднообразното или реципрочното законодавство што е на сила помеѓу засегнатите држави потписнички, или, во нивно отсуство, органот или органите назначени од страна на државата потписничка согласно член 27, став 2.а, од Конвенцијата;
  - б „надлежен орган“ значи правосуден, управен или друг орган за спроведување на законот којшто е овластен со домашното право да наложи, овласти или преземе извршување на мерките од овој протокол заради собирање или доставување докази во однос на конкретни кривични истраги или постапки;
  - в „итен случај“ значи ситуација во која постои значителен и непосреден ризик по животот или безбедноста на некое физичко лице;
  - г „лични податоци“ значи информација што се однесува на физичко лице што е идентификувано или што може да се идентификува;
  - д „државата потписничка доставувач“ значи државата потписничка којашто ги доставува податоците во одговор на замолницата или како дел од заеднички истражен тим или, за потребите на Глава II, дел 2, државата потписничка на чијашто територија се наоѓаат давателот на услугите или субјектот што ги дава услугите за регистрација на доменскиот назив, коишто ги доставуваат податоците.

Член 4 – Јазик

- 1 Замолниците, наложите и придружните информации доставени до држава потписничка се составуваат на јазик прифатлив за замолената држава потписничка или државата потписничка за која е дадено известување согласно член 7, став 5, или се придружени со превод на таков јазик.
- 2 Налозите од член 7 и замолниците од член 6, и сите придружни информации:
  - а се доставуваат на јазик на друга држава потписничка во која давателот на услугата или субјектот ги прифаќа во споредлив домашен процес;
  - б се доставуваат на друг јазик прифатлив за давателот на услугата или субјектот; или
  - в се придружени со превод на еден од јазиците од став 2.а или 2.б.

Глава II – Мерки за зајакнување на соработката

Дел 1 – Општи начела што важат за Глава II

Член 5 – Општи начела што важат за Глава II

- 1 Државите потписнички соработуваат во согласност со одредбите од оваа Глава во најголема можна мера.
- 2 Делот 2 од оваа Глава се состои од членовите 6 и 7. Во него се предвидени процедури за зајакнување на директната соработка со давателите на услугите и субјектите на територијата на друга држава потписничка. Делот 2 се применува без разлика дали постои или не договор или спогодба за заемна помош врз основа на еднообразното или реципрочното законодавство што е на сила помеѓу засегнатите држави потписнички.
- 3 Делот 3 од оваа Глава се состои од членовите 8 и 9. Во него се предвидени процедури за зајакнување на меѓународната соработка помеѓу органите заради споделување на зачуваните компјутерски податоци. Делот 3 се применува без разлика дали постои или не договор или спогодба за заемна помош врз основа на еднообразното или реципрочното законодавство што е на сила помеѓу замолената држава потписничка и државата потписничка молител.
- 4 Делот 4 од оваа Глава се состои од членот 10. Во него се предвидени процедури што се однесуваат на заемната помош во итни случаи. Делот 4 се применува без разлика дали постои или не договор или спогодба за заемна помош врз основа на еднообразното или реципрочното законодавство што е на сила помеѓу замолената држава потписничка и државата потписничка молител.
- 5 Делот 5 од оваа Глава се состои од членовите 11 и 12. Делот 5 се применува доколку не постои договор или спогодба за заемна помош врз основа на еднообразното или реципрочното законодавство што е на сила помеѓу замолената држава потписничка и државата потписничка молител. Одредбите од делот 5 не важат доколку таков договор или спогодба постои, освен како што е предвидено во член 12, став 7. Но, засегнатите држави потписнички може заемно да уредат да ги применуваат одредбите од делот 5 во врска со нив, доколку договорот или спогодбата тоа не го забранува.
- 6 Кога, во согласност со одредбите на овој протокол, на замолената држава потписничка ѝ е дозволено да ја услови соработката со постоење на двострана казнивост, овој услов се смета за исполнет без оглед дали нејзините закони го ставаат кривичното дело во иста категорија на кривични дела или го нарекуваат кривичното дело се иста терминологија како и државата потписничка молител, доколку однесувањето што лежи во основа на кривичното дело за кое се бара помошта претставува кривично дело согласно нејзините закони.
- 7 Одредбите од оваа глава не ја ограничуваат соработката помеѓу државите потписнички, или помеѓу државите потписнички и давателите на услугите или други субјекти, по пат на други важечки договори, спогодби, практици, или домашно право.

Дел 2 – Процедури за зајакнување на директната соработка со давателите на услугите и субјектите во други држави потписнички

Член 6 – Замошница за информации за регистрација на доменскиот назив

- 1 Секоја држава потписничка усвојува законодавни и други мерки што се потребни за да им даде овластување на своите надлежни органи, за потребите на конкретни кривични истраги или постапки, да упатат замошница до субјектот кој дава услуги на регистрација на доменски називи на територијата на друга држава потписничка за информации што субјектот ги

- поседува или контролира, заради идентификување или контактирање на регистрантот на доменскиот назив.
- 2 Секоја држава потписничка усвојува такви законодавни и други мерки што се потребни да му дозволат на субјектот на нејзината територија да ги сподели таквите информации во одговор на замолницата од став 1, под услов на разумни услови што се предвидени со домашното право.
  - 3 Замолницата од став 1 се состои од:
    - а датумот на кој е издадена замолницата и идентитетот и контакт-податоците на надлежниот орган што ја издава замолницата;
    - б доменскиот назив за кој се побаруваат информации и детална листа на информации што се бараат, вклучително и конкретните податочни елементи;
    - в изјава дека замолницата е издадена согласно овој протокол, дека потребата од информацијата произлегува од нејзината релевантност за конкретна кривична истрага или постапка и дека информацијата ќе биде употребена само за таа конкретна кривична истрага или постапка; и
    - г временскиот рок во кој и начинот на кој информацијата треба да се сподели, како и сите други посебни процедурални инструкции.
  - 4 Доколку е прифатливо за субјектот, државата потписничка може да ја достави замолницата од став 1 и во електронска форма. Може да бидат потребни соодветни нивоа на безбедност и автентикација.
  - 5 Во случај субјектот од став 1 да не соработува, државата потписничка молител може да побара од субјектот да ја соопшти причината поради која не ја споделува побараната информација. Државата потписничка молител може да побара консултации со државата потписничка во којашто се наоѓа субјектот со цел да се определат расположливите мерки за да се прибави информацијата.
  - 6 Секоја држава потписничка, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, или во секое друго време, го известува Генералниот секретар на Советот на Европа за надлежниот орган што го определила за потребите на консултациите од став 5.
  - 7 Генералниот секретар на Советот на Европа воспоставува и води регистар на надлежни органи определени од страна на државите потписнички од ставот 6. Секоја држава потписничка води грижа податоците што ги доставува за потребите на регистарот да бидат точни во секое време.

Член 7 – Споделување на претплатнички информации

- 1 Секоја држава потписничка усвојува законодавни и други мерки што се потребни за да им даде овластување на своите надлежни органи да издадат налог што му се доставува директно на давателот на услугата на територијата на друга држава потписничка, со цел да се обезбеди споделување на наведените, зачувани претплатнички информации кои давателот на услугата ги поседува или контролира, кога претплатничките информации се потребни за конкретни кривични истраги или постапки на државата потписничка што го издава налогот.
- 2 а Секоја држава потписничка усвојува законодавни и други мерки што се потребни за давателот на услугата на нејзината територија да ги сподели претплатничките информации во одговор на налогот од став 1.

- б Во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, државата потписничка може – во однос на налозите упатени до давателите на услугите на нејзината територија – да ја даде следнава изјава: „Налогот од член 7, став 1 мора да биде издаден од, или под надзор на, обвинител или друг правосуден орган или поинаку да се издаде под независен надзор.“
- 3 Во налогот од став 1 се наведуваат:
- а органот на издавање и датумот на издавање;
  - б изјава дека налогот се издава согласно овој протокол;
  - в називот и адресата на давателот на услугата или давателите на услугите каде што се упатува налогот;
  - г кривичното дело што е или кривичните дела што се предмет на кривичната истрага или постапка;
  - д органот што ги бара наведените претплатнички информации, доколку тоа не е органот на издавање; и
  - ѓ детален опис на наведените претплатнички информации што се бараат.
- 4 Налогот од став 1 се придружува со следниве дополнителни информации:
- а основот од домашното право со кој органот се овластува да издава налози;
  - б упатување на законските одредби и важечките казни за кривичното дело што е предмет на истрага или гонење;
  - в контакт-податоците на органот до кого давателот на услугата ги враќа претплатничките информации, од кого може да побара дополнителни информации или на кого поинаку ќе му одговори;
  - г временскиот рок во кој и начинот на кој треба да се вратат претплатничките информации;
  - д дали зачувувањето на податоците веќе било побарано, вклучувајќи го и датумот на зачувувањето и сите важечки референтни броеви;
  - ѓ сите посебни процедурални инструкции;
  - е доколку е применливо, изјава дека е дадено истовремено известување согласно став 5; и
  - ж сите други информации кои може да помогнат да се споделат претплатничките информации.
- 5 а Државата потписничка може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, или во секое друго време, да го извести Генералниот секретар на Советот на Европа дека, кога се издава налог од став 1 до давател на услуга на нејзината територија, државата потписничка бара, во секој случај или во одредени околности, истовремено известување за налогот, дополнителните информации и резиме на фактите поврзани со истрагата или постапката.
- б Без разлика дали државата потписничка го бара известувањето од став 5.а, таа може да побара од давателот на услугата да се консултира со органите на државата потписничка за утврдените околности, пред да ги сподели информациите.

- в Органите известени согласно став 5.а или консултирани согласно ставот 5.б може, без непотребно одлагање, да го упатат давателот на услугата да не ги споделува претплатничките информации доколку:
    - i споделувањето може да ги попречи кривични истраги или постапки во таа држава потписничка; или
    - ii условите или основите за одбивање би се примениле согласно членот 25, став 4, и членот 27, став 4, од Конвенцијата доколку претплатничките информации биле побарани преку заемната помош.
  - г Надлежните органи известени согласно став 5.а или консултирани согласно став 5.б:
    - i може да побараат дополнителни информации од органот од став 4.в заради примена на ставот 5.в и нема да ги споделуваат овие информации со давателот на услугата без согласност од органот; и
    - ii веднаш го известуваат органот наведен во став 4.в доколку на давателот на услугата му било наредено да не ги споделува претплатничките информации и ја соопштуваат причината за таквото постапување.
  - д Државата потписничка назначува еден орган што ќе ги прима известувањата од ставот 5.а и ќе ги врши дејствијата опишани во ставовите 5.б, 5.в и 5.г. Државата потписничка, во моментот кога за прв пат му го доставува известувањето на Генералниот секретар на Советот на Европа од став 5.а, му ги соопштува на Генералниот секретар контакт-податоците за тој орган.
  - ѓ Генералниот секретар на Советот на Европа воспоставува и води регистар на органите назначени од страна на државите потписнички согласно ставот 5.д и дали и во кои околности бараат известување согласно ставот 5.а. Секоја држава потписничка води грижа податоците што ги дава за потребите на регистарот да бидат точни во секое време.
- 6 Доколку е прифатливо за давателот на услугата, државата потписничка може да ги достави налогот од став 1 и дополнителните информации од став 4 во електронска форма. Државата потписничка може да ги достави известувањето и дополнителните информации од став 5 во електронска форма. Може да бидат потребни соодветни нивоа на безбедност и автентикација.
- 7 Доколку давателот на услугата го извести органот од ставот 4.в дека нема да ги сподели побараните претплатнички информации или доколку не ги сподели претплатничките информации во одговор на налогот од став 1 во рок од 30 дена од приемот на налогот или во рокот наведен во ставот 4.г, односно во подолгиот рок од тие два, надлежниот орган на државата потписничка што го издава налогот може да настојува налогот да се изврши преку членот 8 или други облици на заемната помош. Државите потписнички може да побараат давателот на услугата да ја соопшти причината поради која одбива да ги сподели претплатничките информации што се бараат со налогот.
- 8 Државата потписничка може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, да изјави дека државата потписничка што го издава налогот треба да му побара на давателот на услугата да ги сподели претплатничките информации пред да побара нивно споделување согласно членот 8, освен кога државата потписничка што го издава налогот ќе даде разумно објаснување зошто не би постапила така.
- 9 Во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, Државата потписничка може:

- a да го задржи правото да не го применува овој член, или
- б доколку споделувањето на одредени видови пристапни броеви согласно овој член би било недоследно до темелните начелна на нејзиниот домашен правен систем, да го задржи правото да не го применува овој член за тие броеви.

Дел 3 – Процедури за зајакнување на меѓународната соработка помеѓу органите заради споделување на зачуваните компјутерски податоци

Член 8 – Извршување на налозите на друга држава потписничка заради експедитивно давање на претплатнички информации и податоци за сообраќајот

- 1 Секоја држава потписничка усвојува законодавни и други мерки што се потребни за да им даде овластување на своите надлежни органи да издадат налог што треба да се достави како составен дел на замолената до другата држава потписничка со цел да се принуди давателот на услугата во замолената држава потписничка да ги даде наведените и зачуваните

- a претплатнички информации; и
- б податоци за сообраќајот

што давателот на услугата ги поседува или контролира, а кои се потребни за конкретни кривични истраги или постапки во државата потписничка.

- 2 Секоја држава потписничка усвојува законодавни и други мерки што се потребни за да го изврши налогот од став 1 доставен од државата потписничка молител.
- 3 Во својата замоленца, државата потписничка молител го доставува налогот од став 1, придружните информации и сите посебни процедурални инструкции до замолената држава потписничка.

- a Во налогот се наведува:

- i органот на издавање и датумот на издавање на налогот;
- ii изјава дека налогот се издава согласно овој протокол;
- iii називот и адресата на давателот на услугата или давателите на услугите каде што се упатува налогот;
- iv кривичното дело што е или кривичните дела што се предмет на кривичната истрага или постапка;
- v органот што ги бара информациите или податоците, доколку тоа не е органот на издавање; и
- vi детален опис на наведените претплатнички информации што се бараат.

- б Во придружните информации што се доставуваат со цел да ѝ се помогне на замолената држава потписничка да го изврши налогот, а коишто нема да се споделат со давателот на услугата без согласност од државата потписничка молител, се наведува:

- i основот од домашното право со кој органот се овластува да издава налози;
- ii законските одредби и важечките казни за кривичното дело што е предмет на истрага или гонење;
- iii причината поради која државата потписничка молител верува дека давателот на услугата ги поседува или контролира податоците;
- iv резиме на фактите поврзани со истрагата или постапката;

- v релевантноста на информациите или податоците за истрагата или постапката;
  - vi контакт-податоците на органот или органите кои може да обезбедат дополнителни информации;
  - vii дали зачувувањето на информациите или податоците веќе било побарано, вклучувајќи го и датумот на зачувувањето и сите важечки референтни броеви; и
  - viii дали информациите или податоците веќе биле побарани со други средства и, доколку да, на кој начин.
- в Државата потписничка молител може да побара замолената држава потписничка да ги спроведе посебните процедурални инструкции.
- 4 Државата потписничка може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, или во секое друго време, да изјави дека се потребни дополнителни придружни информации за да ги извршува налозите од ставот 1.
- 5 Замолената држава потписничка ги прифаќа замолниците во електронска форма. Може да бидат потребни соодветни нивоа на безбедност и автентикација пред да се прифати замолницата.
- 6
  - a Замолената држава потписничка, од датумот на прием на сите информации наведени во ставовите 3 и 4, вложува разумни напори да му го достави налогот на давателот на услугата во рок од четириесет и пет дена, по можност и поскоро, и ќе наложи враќање на побараните информации или податоци не подоцна од:
    - i дваесет дена за претплатнички информации; и
    - ii четириесет и пет дена за податоци за сообраќајот.
  - б Замолената држава потписничка се грижи за проследување на дадени информации или податоци до државата потписничка молител без непотребно одолжување.
- 7 Доколку замолената држава потписничка не може да ги испочитува инструкциите од ставот 3.в на начинот на којшто е побарано, веднаш за тоа ја известува државата потписничка молител и, доколку е применливо, ги наведува сите услови под кои би можела да ги испочитува инструкциите, по што државата потписничка молител одредува дали, и покрај тоа, треба да се постапи пои замолницата.
- 8 Замолената држава потписничка може да одбие да постапи по замолницата по основите утврдени во членот 25, став 4, или членот 27, став 4, од Конвенцијата или може да наведе услови за кои смета дека се неопходни за да се овозможи постапување по замолницата. Замолената држава потписничка може да го одложи постапувањето по замолниците од причини утврдени во членот 27, став 5, од Конвенцијата. Замолената држава потписничка ја известува државата потписничка молител, веднаш штом биде изводливо, за одбивањето, условите, или одложувањето. Замолената држава потписничка ја известува државата потписничка молител и за околностите за кои е веројатно дека ќе го одолжат постапувањето по замолницата. Членот 28, став 2.б, од Конвенцијата се применува во однос на овој член.
- 9
  - a Доколку државата потписничка молител не може да го испочитува условот наведен од замолената држава потписничка од ставот 8, веднаш за тоа ја известува замолената држава потписничка. Замолената држава потписничка потоа одредува дали информациите или материјалите сепак треба да се дадат.
  - б Доколку државата потписничка молител го прифати условот, тогаш станува обврзана со тој услов. Замолената држава потписничка којашто ги обезбедува така условените

информации или материјали може да побара од државата потписничка молител да ја објасни во однос на таквиот услов употребата на таквите информации или материјали.

- 10 Секоја држава потписничка, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, го известува Генералниот секретар на Советот на Европа за контакт-податоците, и води грижа да бидат ажурни, на органите назначени за:
  - а доставување на налогот од овој член; и
  - б примање на налогот од овој член.
- 11 Државата потписничка може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, да изјави дека замолниците од другите држави потписнички од овој член треба да ѝ се доставуваат од страна на централен орган на државата потписничка молител или од некој друг орган што заемно ќе го одредат засегнатите држави потписнички.
- 12 Генералниот секретар на Советот на Европа воспоставува и води регистар на надлежни органи назначени од страна на државите потписнички од ставот 10. Секоја држава потписничка води грижа податоците што ги доставува за потребите на регистарот да бидат точни во секое време.
- 13 Во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, Државата потписничка може да го задржи правото да не го применува овој член во однос на податоците за сообраќајот.

Член 9 – Експедитивно споделување на зачуваните компјутерски податоци во итни случаи

- 1
  - а Секоја држава потписничка усвојува законодавни и други мерки што се потребни за, во итни случаи, нејзината точка за контакт за Мрежата 24/7 утврдена со членот 35 од Конвенцијата („контакт-точка“) да достави замолница до и да прими замолница од контакт-точката во друга држава потписничка со која се бара неодложна помош за да се обезбеди од давателот на услугата на територијата на таа држава потписничка експедитивно да ги сподели наведените, зачувани компјутерски податоци што тој давател на услугата ги поседува или контролира, без барање за заемната помош.
  - б Државата потписничка може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, да изјави дека нема да постапува по замолниците од ставот 1.а со кои се бара само споделување на претплатнички информации.
- 2 Секоја држава потписничка усвојува законодавни и други мерки што се потребни за да се овозможи, согласно ставот 1:
  - а нејзините органи да побаруваат податоци од давател на услуга на нејзината територија по основ на замолницата од ставот 1;
  - б давателот на услугата на нејзината територија да ги сподели побараните податоци со нејзините органи во одговор на замолницата од ставот 2.а; и
  - в нејзините органи да ги проследат побараните податоци до државата потписничка молител.
- 3 Во замолницата од став 1 се наведуваат:
  - а надлежниот орган кој ги побарува податоците и датумот кога е издадена замолницата;

- б изјава дека замолницата се издава согласно овој протокол;
  - в називот и адресата на давателот на услугата (давателите на услугите) што ги поседуваат или контролираат побараните податоци;
  - г кривичното дело (кривичните дела) што се предмет на кривична истрага или постапка и упатување на нејзините законски одредби и важечките казни;
  - д достаточни факти за да се покаже дека постои итност и како побараните податоци се однесуваат на таа итност;
  - ѓ детален опис на побараните податоци;
  - е сите посебни процедурални упатства; и
  - ж сите други информации кои може да помогнат да се обезбеди споделување на побараните податоци.
4. Замолената држава потписничка ги прифаќа замолниците во електронска форма. Државата потписничка исто така ги прифаќа и замолниците што се пренесуваат усно и може да побара потврда во електронска форма. Може да бидат потребни соодветни нивоа на безбедност и автентикација пред да се прифати замолницата.
5. Државата потписничка може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, да изјави дека бара од државите потписнички молители, по постапувањето по замолницата, да ја достават замолницата и сите дополнителни информации што се доставени како нејзина поткрепа, во формат и пеку канал кој може да подразбира заемна помош, како што е наведено од замолената држава потписничка.
6. Замолената држава потписничка брзо и експедитивно ја известува државата потписничка молител за својата одлука по замолницата од став 1 и, доколку е применливо, ги наведува условите под кои би ги дала податоците и сите други форми на соработка што стојат на располагање.
7. а Доколку државата потписничка молител не може да го испочитува условот наведен од замолената држава потписничка од ставот 6, веднаш за тоа ја известува замолената држава потписничка. Замолената држава потписничка потоа одредува дали информациите или материјалите сепак треба да се дадат. Доколку државата потписничка молител го прифати условот, тогаш станува обврзана со тој услов.
- б Замолената држава потписничка којашто ги обезбедува така условените информации или материјали може да побара од државата потписничка молител да ја објасни во однос на таквиот услов употребата на таквите информации или материјали.

Дел 4 – Процедури за итна заемна помош

Член 10 – Итна заемна помош

1. Секоја држава потписничка може да побара брза и експедитивна заемна помош доколку е на мислење дека постои случај на итност. Замолницата од овој член содржи, покрај другата потребна содржина, и опси на фактите со кои се покажува дека постои случај на итност и како побараната помош се однесува на таа итност.
2. Замолената држава потписничка ја прифаќа таквата замолница во електронска форма. Може да бидат потребни соодветни нивоа на безбедност и автентикација пред да се прифати замолницата.

3. Замолената држава потписничка може да побара брзо и експедитивно доставување на дополнителни информации со цел да ја процени замолницата. Државата потписничка молител брзо и експедитивно ги обезбедува таквите дополнителни информации.
4. Откако ќе се увери дека постои случај на итност и дека се задоволени другите барања за заемна помош, замолената држава потписничка брзо и експедитивно одговара на замолницата.
5. Секоја држава потписничка води грижа лице од нејзиниот централен орган или од други органи надлежни да одговорат на барањата за заемна помош да биде достапно дваесет и четири часа, седум дена во неделата за потребите на одговарање на замолниците од овој член.
6. Централниот орган или другите органи надлежни за заемната помош од државата потписничка молител и од замолената држава потписничка може заемно да уредат резултатите од постапувањето по замолницата од овој член, или прелиминарен примерок од нив, да може да ѝ се дадат на државата потписничка молител преку друг канал од оној што се користи за замолницата.
7. Доколку не постои договор или спогодба за заемна помош врз основа на еднообразното или реципрочното законодавство што е на сила помеѓу државата потписничка молител и замолената држава потписничка, во однос на овој член важат членот 27, ставовите 2.б и 3 до 8, и членот 28, ставовите 2 до 4, од Конвенцијата.
8. Доколку постои таков договор или спогодба, овој член се надополнува со одредбите од таквиот договор или таквата спогодба, освен ако засегнатите држави потписнички заемно уредат да применуваат некоја или сите од одредбите од Конвенцијата наведени во ставот 7 од овој член, во однос на нив.
9. Секоја држава потписничка може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, да изјави дека замолниците може да се доставуваат директно и до нејзините правосудни органи или преку каналите на Меѓународната организација за криминалистичка полиција (ИНТЕРПОЛ) или до нејзината контакт-точка 24/7 воспоставена согласно членот 35 од Конвенцијата. Во таквите случаи, примерок од замолницата истовремено му се праќа и на централен орган на замолената држава потписничка преку централниот орган на државата потписничка молител. Кога замолница се праќа директно до правосудниот орган на замолената држава потписничка и тој орган не е надлежен да постапува по замолницата, овој орган замолницата ја упатува до надлежниот национален орган и директно ја известува државата потписничка молител дека така постапил.

Дел 5 – Процедури за меѓународна соработка во отсуство на важечки меѓународни договори

Член 11 – Видео-конференции

1. Државата потписничка молител може да побара, и замолената држава потписничка може да дозволи, да се земат сведоштва и изјави од сведоци или вештаци по пат на видео-конференција. Државата потписничка молител и замолената држава потписничка се консултираат меѓу себе со цел да се разрешат сите проблеми што може да произлезат во однос на постапувањето по замолницата, вклучувајќи и, доколку е применливо, која од државите потписнички ќе претседава; органите и лицата што ќе присуствуваат; дали една или обете држави потписнички ќе пропишат одредени заклетви, предупредувања или инструкции за сведоците и вештаците; начинот на испрашување на сведоците или вештаците; начинот на кој ќе се загарантираат правата на сведоците или вештаците; постапувањето по барањата за привилегираност или имунитет; постапувањето по приговорите на прашањата и одговорите; и дали едната или обете држави потписнички ќе обезбедат услуги на превод, толкување и транскрипција.

- 2
  - a Централните органи на замолената држава потписничка и државата потписничка молител директно комуницираат меѓу себе за потребите на овој член. Замолената држава потписничка може да ја прифати замолената во електронска форма. Може да бидат потребни соодветни нивоа на безбедност и автентикација пред да се прифати замолената.
  - б Замолената држава потписничка ја известува државата потписничка молител за причините зошто не го извршува или, пак, го одолжува постапувањето по замолената. Членот 27, став 8, од Конвенцијата се применува во однос на овој член. Не задирајќи во ниту еден услов што замолената држава потписничка може да го наведе во согласност со овој член, членот 28, ставовите 2 до 4, од Конвенцијата се однесуваат на овој член.
- 3 Замолената држава потписничка којашто дава помош согласно овој член настојува да го обезбеди присуството на лицето чиешто сведоштво или изјава се бара. Доколку е соодветно, замолената држава потписничка може, во мера колку што е возможно согласно нејзините закони, да ги преземе неопходните мерки да го принуди сведокот или вештакот да се појави пред замолената држава потписничка во наведено време и на наведено место.
- 4 Се следат процедурите за спроведување на видео-конференцијата наведени од државата потписничка молител, освен кога тоа не е споиво со домашното право на замолената држава потписничка. Во случај на неспоивост, или доколку државата потписничка молител не навела никаква процедура, замолената држава потписничка ја спроведува процедурата од своето домашно право, освен ако заемно поинаку не уредат државата потписничка молител и замолената држава потписничка.
- 5 Не задирајќи во ниту една јурисдикција од домашното право на државата потписничка молител, кога во текот на видео-конференцијата, сведокот или вештакот:
  - a даде намерно лажна изјава кога замолената држава потписничка, во согласност со домашното право на замолената држава потписничка, го обврзала лицето да сведочи вистинито;
  - б одбие да сведочи кога замолената држава потписничка, во согласност со домашното право на замолената држава потписничка, го обврзала лицето да сведочи;
  - в стори друг прекршок што е забранет со домашното право на замолената држава потписничка во текот на постапката;

лицето се казнува во замолената држава потписничка на ист начин како кога таквиот прекршок би бил сторен во текот на некоја домашна постапка.
- 6
  - a Освен ако не е поинаку заемно уредено помеѓу државата потписничка молител и замолената држава потписничка, замолената држава потписничка ги сноси сите трошоци поврзани со постапувањето по замолената од овој член, освен:
    - i хонорарот на вештакот;
    - iii трошоците за превод, толкување и транскрипција; и
    - iii трошоците од вонредна природа.
  - б Доколку со постапувањето по замолената би се претрпеле трошоци од вонредна природа, државата потписничка молител и замолената држава потписничка се консултираат меѓу себе со цел да ги одредат условите под кои би можело да се постапува по замолената.
- 7 Доколку заемно се договорот државата потписничка молител и замолената држава потписничка:

- а одредбите од овој член може да важат и за потребите на спроведување на аудио-конференции;
  - б технологијата за видео-конференцијата може да се употреби за други цели, или за поинакви сослушувања, од оние опишани во ставот 1, вклучително и за потребите на идентификување на лице и објекти.
- 8 Доколку замолената држава потписничка избере да дозволи сослушување на осомничено или обвинето лице, може да побара да се постават посебни услови или гаранции во однос на земањето сведоштво или изјава од, или давањето известување или применувањето процедурални мерки за таквото лице.

Член 12 – Заеднички истражни тимови и заеднички истраги

- 1 По пат на заемен договор, надлежните органи на две или повеќе држави потписнички може да воспостават и водат заеднички истражни тимови на своите територии со цел да ги олеснат кривичните истраги или постапки, доколку се смета дека зајакнатата координација ќе биде од особена полза. Надлежните органи ги одредуваат соодветните засегнати држави потписнички.
- 2 Процедурите и условите со кои се уредува работењето на заедничките истражни тимови, како што се нивните конкретни цели; состав; функции; времетраење и евентуален период на продолжување; локација; организација; тимови за собирање, пренесување и употреба на информациите или доказите; условите за доверливост; и условите за вклучување на учесничките органи на држава потписничка во истражните активности што се одвиваат на територијата на друга држава потписничка се договараат помеѓу тие надлежни органи.
- 3 Државата потписничка може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, да изјави дека нејзиниот централен орган мора да биде потписник на или поинаку да се согласи со договорот со кој се основа тимот.
- 4 Овие надлежни и учеснички органи комуницираат директно, освен ако државите потписнички заемно одредат други соодветни канали на комуникација кога извонредни околности налагаат повеќе централна координација.
- 5 Кога на територијата на една од засегнатите држави потписнички треба да се преземат истражните мерки, учесничките органи од таа држава потписничка може да побараат нејзините органи да ги преземат овие мерки без да мора другите држави потписнички да достават замолница за заемна помош. Овие мерки ги спроведуваат органите на државата потписничка на нејзината територија согласно условите кои важат според домашното право за домашна истрага.
- 6 Употребата на информациите или доказите дадени од учесничките органи на една држава потписничка на учесничките органи на другите држави потписнички може да се одбие или да се ограничи на начин утврден со договорот опишан во ставовите 1 и 2. Доколку со тој договор не се утврдуваат условите за одбивање или ограничување на употребата, државите потписнички може да ги употребат дадените информации или докази:
  - а за потребите за кои е склучен договорот;
  - б за откривање, истражување и гонење на други кривични дела покрај оние за кои е склучен договорот, а со претходна согласност на органите што ги дале информациите или доказите. Но, согласноста нема да биде потребна кога темелните правни начела на државата потписничка што ги користи информациите или доказите налагаат да ги сподели информациите или доказите за да се заштитат правата на обвинетото лице во

кривичната постапка. Во таков случај, овие органи ги известуваат органите што ги дале информациите или доказите без непотребно одолжување; или

- в за да се спречи случај на итност. Во таков случај, учесничките органи што ги добиле информациите или доказите ги известуваат, без непотребно одолжување, учесничките органи што ги дале информациите или доказите, освен ако не е заемно поинаку уредено.
- 7 Во отсуство на договорот опишан во ставовите 1 и 2, заедничката истрага може да се спроведе согласно заемно договорените услови од случај до случај. Овој став се применува без разлика дали постои или не договор или спогодба за заемна помош врз основа на еднообразното или реципрочното законодавство што е на сила помеѓу засегнатите држави потписнички.

Глава III – Услови и гаранции

Член 13 – Услови и гаранции

Во согласност со членот 15 од Конвенцијата, секоја држава потписничка води грижа воспоставувањето, спроведувањето и примената на овластувањата и процедурите предвидени со овој протокол да подлежат на условите и гаранциите предвидени во домашното право, коишто гарантираат соодветна заштита на човековите права и слободи.

Член 14 – Заштита на личните податоци

- 1 Делокруг
  - а Освен ако не е поинаку предвидено во ставовите 1.б и в, секоја држава потписничка ги обработува личните податоци што ги добива согласно овој протокол во согласност со ставовите 2 до 15 од овој член.
  - б Доколку, во моментот на прием на личните податоци согласно овој протокол, и државата потписничка доставувач и државата потписничка примач се заемно обврзани со меѓународен договор со кој се воспоставува сеопфатна рамка помеѓу овие држави потписнички за заштита на личните податоци, кој важи и за доставување на лични податоци за потребите на спречување, откривање, истражување и гонење на кривични дела, и со кој се предвидува обработката на личните податоци согласно тој договор да биде сообразна со барањата од законодавството за заштита на податоците на засегнатата држава потписничка, условите на тој договор важат, во однос на мерките што спаѓаат во делокругот на тој договор, за личните податоци добиени согласно овој протокол во врска со ставовите 2 до 15, освен ако не е поинаку договорено помеѓу засегнатите држави потписнички.
  - в Доколку државата потписничка доставувач и државата потписничка примач не се заемно обврзани со договорот опишан во ставот 1.б, тие може заемно да уредат доставувањето на личните податоци согласно овој протокол да може да се одвива по основ на други договори или спогодби помеѓу засегнатите држави потписнички во врска со ставовите 2 до 15.
  - г Секоја држава потписничка смета дека обработката на личните податоци согласно ставовите 1.а и 1.б ги исполнува барањата од нејзината правна рамка за заштита на податоците при меѓународно доставување на личните податоци, и согласно таа правна рамка нема да бидат потребни никакви дополнителни овластувања. Државата потписничка може да го одбие или спречи доставувањето на податоците на друга држава потписничка согласно овој протокол од причини за заштита на податоците согласно условите наведени во ставот 15 кога важи ставот 1.а или согласно условите

на договорот или спогодбата наведена во ставовите 1.б или в, кога важи еден од тие ставови.

- д Ништо во овој член нема да ја спречи државата потписничка од примена на построги гаранции за обработката што ја вршат нејзините органи на личните податоци добиени согласно овој протокол.

2 Цел и употреба

- а Државата потписничка којашто добила лични податоци ги обработува за потребите опишани во членот 2. Државата потписничка нема дополнително да ги обработува личните податоци за неспоиви цели, и нема дополнително да ги обработува податоците кога тоа не го допушта нејзината домашна правна рамка. Овој член не ја попречува можност на државата потписничка доставувач да наложи дополнителни услови согласно овој протокол во конкретен случај, но, таквите услови нема да содржат генерички услови за заштита на податоците.
- б Државата потписничка примач се грижи согласно нејзината домашна правна рамка личните податоци што се бараат и обработуваат да се релевантни и да не се прекумерни во однос на целта на таквата обработка.

3 Квалитет и интегритет

Секоја држава потписничка презема разумни чекори да обезбеди личните податоци да се одржуваат со таква точност и целовитост и да се така ажурирани како што е потребно и соодветно за законската обработка на личните податоци, имајќи ја предвид целта за која се обработуваат.

4 Чувствителни податоци

Обработката од страна на државата потписничка на личните податоци со кои се открива расното или етничкото потекло, политичките размислувања или верските или други уверувања, или членство во синдикатите; генетските податоци; биометриските податоци што се сметаат за чувствителни со оглед на постојните ризици; или личните податоци што се однесуваат на здравјето или сексуалниот живот; се врши само согласно соодветни гаранции против ризикот од неовластени штетни последици од употребата на таквите податоци, особено против незаконска дискриминација.

5 Рок за задржување

Секоја држава потписничка ги задржува личните податоци само толку колку што е потребно и соодветно за целите на обработката на податоците согласно став 2. За да ја исполни оваа обврска, државата потписничка предвидува во својата домашна правна рамка конкретни рокови за задржување или периодично разгледување на потребата од понатамошно задржување на податоците.

6 Автоматизирани одлуки

Одлуките кои предизвикуваат значителни штетни ефекти по релевантните интереси на лицето на кое се однесуваат личните податоци не смеат да се засноваат исклучиво на автоматска обработка на личните податоци, освен ако тоа не го допушта домашното право и со соодветни гаранции кои подразбираат можност да се вклучи и човечка интервенција.

7 Безбедност на податоците и безбедносни инциденти

- a Секоја држава потписничка се грижа да има воведено соодветни технолошки, физички и организациски мерки за заштита на личните податоци, особено против загуба или случаен или неовластен пристап, обелоденување, изменување или уништување („безбедносен инцидент“).
  - б По откривање на безбедносен инцидент во кој постои значителен ризик од физичка или нефизичка штета по лицата или по друга држава потписничка, државата потписничка примач веднаш ги проценува веројатноста и размерот на инцидентот и веднаш презема соодветни дејствија за да ја ублажи штетата. Во таквите дејствија спаѓа известување на органот што ги доставува податоците или, за потребите на Глава II, дел 2, органот или органите назначени согласно ставот 7.в. Но, известувањето може да содржи соодветни ограничувања во однос на понатамошното доставување на известувањето; може да се одложи или да не се достави кога таквото известување може да ја загрози националната безбедност, или да се одложи кога таквото известување може да ги загрози мерките за заштита на јавната безбедност. Во таквите дејствија спаѓа и известување на засегнатото лице, освен кога државата потписничка презела соодветни мерки за повеќе да не постои значителен ризик. Известувањето на лицето може да се одолжи или да не се извести под условите утврдени во ставот 12.a.i. Известената држава потписничка може да побара консултации и дополнителни информации за инцидентот и одговорот на него.
  - в Секоја држава потписничка, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, му ги соопштува на Генералниот секретар на Советот на Европа органот или органите што треба да се известат согласно ставот 7.б за потребите на Глава II, дел 2; доставените информации може последователно да се менуваат.
- 8 Водење евиденција
- Секоја држава потписничка води евиденција или користи други соодветни средства за да покаже како личните податоци на лицето се земаат, користат и споделуваат во конкретен случај.
- 9 Проследување во рамките на државата потписничка
- a Кога надлежниот орган на државата потписничка ги доставува личните податоци првично добиени согласно овој протокол на друг орган на таа државата потписничка, тој друг орган ги обработува во согласност со овој член, под услови на ставот 9.б.
  - б Не задирајќи во ставот 9.a, државата потписничка која дала резервации согласно членот 17 може да ги остави личните податоци што ги добила на своите составни држави или слични територијални ентитети под услов државата потписничка да има воведено мерки со кои органот примач ќе продолжи ефективно да ги штити податоците така што ќе обезбеди ниво на заштита на податоците споредливо со нивото што го предвидува овој член.
  - в Во случај на индикации дека овој став се спроведува неправилно, државата потписничка доставувач може да побара консултации и релевантни информации за таквите индикации.
- 10 Проследување до друга држава потписничка или меѓународна организација
- a Државата потписничка примач може да ги достави личните податоци на друга држава потписничка или меѓународна организација само со претходно одобрување од органот доставувач или, за потребите на Глава II, дел 2, органот или органите назначени согласно ставот 10.б.

- б Секоја држава потписничка, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, му ги соопштува на Генералниот секретар на Советот на Европа органот или органите што треба да го дадат одобрувањето за потребите на Глава II, дел 2; доставените информации може последователно да се менуваат.

11 Транспарентност и известување

- а Секоја држава потписничка дава известување, преку објавување на општи соопштенија, или преку лично известување на лицето чишто лични податоци се собрани, во однос на:
  - i правната основа и целта (целите) за обработката;
  - ii роковите за задржување или разгледување согласно ставот 5, доколку се применливи;
  - iii примачите или категориите примачи со кои се споделени податоците; и
  - iv пристапот, исправките и правните лекови што се на располагање.
- б Државата потписничка може секое барање за лично известување разумно да го ограничи согласно домашната правна рамка, под условите утврдени во ставот 12.a.i.
- в Кога домашната правна рамка на државата потписничка доставувач налага да се даде лично известување на лицето чишто податоци се доставени на друга држава потписничка, државата потписничка доставувач презема мерки за другата држава потписничка да биде известена во моментот на доставувањето за ваквото барање и за соодветните контакт-податоци. Личното известување нема да се достави доколку другата држава потписничка побара доставувањето на податоците да остане доверливо, доколку важат условите за ограничување утврдени во ставот 12.a.i. Штом овие ограничувања повеќе нема да важат и може да се достави личното известување, другата држава потписничка презема мерки за да ја извести државата потписничка доставувач. Доколку не биде известена, државата потписничка доставувач има право да побара од државата потписничка примач да ја извести државата потписничка доставувач дали да продолжи да се придружува до ограничувањето.

12 Пристап и исправка

- а Секоја држава потписничка води грижа секое лице чишто лични податоци биле примени согласно овој протокол да има право да побара и да добие, во согласност со постапките уредени со нејзината домашна правна рамка, и без непотребно одолжување:
  - i писмен или електронски примерок на документацијата што се чува за лицето којашто ги содржи личните податоци на лицето и достапните информации кои укажуваат на правната основа за и целта на обработката, роковите за задржување и примачите или категориите примачи на податоците („пристап“), како и информации за расположливите можности за правен лек; под услов пристапот во одреден случај да може да биде предмет на примена на сразмерни ограничувања дозволени согласно нејзината домашна правна рамка, потребни, во моментот на решавањето, за да се заштитат правата и слободите на други лица или важни цели од општ јавен интерес и да се земат предвид легитимните интереси на засегнатото лице.
  - ii исправка, кога личните податоци на лицето не се точни или биле неправилно обработени; исправката се состои од – каде што е соодветно и разумно со оглед на основите за исправката и конкретниот контекст на обработката – поправање, дополнување, бришење или анонимизација, ограничување на обработката или блокирање.

- б Доколку пристапот или исправката се одбие или ограничи, државата потписничка му доставува на лицето, во писмена форма којашто може да се достави електронски, без непотребно одолжување, одговор во кој го известува лицето за одбивањето или ограничувањето. Во одговорот се наведуваат основите за таквото одбивање или ограничување и се даваат информации за расположливите можности за правен лек. Сите трошоци претрпени при пристапот треба да се ограничат на она што е разумно и непрекумерно.

13 Судски и вонсудски правни лекови

Секоја држава потписничка мора да востанови судски и вонсудски правни лекови со кои се обезбедува правно задоволување во случај на повреда на овој член.

14 Надзор

Секоја држава потписничка востановува еден или повеќе државни органи кои вршат, самостојно или збирно, независна и ефективна надзорна функција и овластување во однос на мерките утврдени со овој член. Функциите и овластувањата на овие органи кои делуваат самостојно или збирно се состојат од овластување да спроведуваат истраги, овластување да постапуваат по поплаки и способност да преземаат поправни дејствија.

15 Консултации и суспензија

Државата потписничка може да го суспендира доставувањето на личните податоци до друга држава потписничка доколку располага со суштински докази дека другата држава потписничка систематски или материјално ги прекршува условите од овој член или дека материјалниот прекршок е неизбежен. Државата потписничка нема да го суспендира доставувањето на податоците без разумен рок, и секако не се' додека засегнатите држави потписнички не поминат разумно време во консултации без да изнајдат решение. Но, државата потписничка може времено да го суспендира доставувањето на податоците во случај систематскиот или материјален прекршок да претставува значителен и непосреден ризик по животот и безбедноста на, или значителна штета по угледот или финансиите на физичкото лице, во кој случај, веднаш по тоа, ја известува другата држава потписничка и започнува консултации со неа. Доколку консултациите не доведат до решение, другата држава потписничка може реципрочно да го суспендира доставувањето доколку располага со суштински докази дека суспензијата од државата потписничка што го врши суспендирањето била спротивна на условите од овој став. Државата потписничка што го врши суспендирањето ја повлекува суспензијата веднаш штом прекршокот со кој била оправдана суспензијата биде поправен; во тој момент се повлекува и секоја реципрочна суспензија. Сите лични податоци што биоле доставени пред суспензијата продолжуваат да се третираат во согласност со овој протокол.

Глава IV – Завршни одредби

Член 15 – Дејството на овој протокол

- 1 а Членот 39, став 2, од Конвенцијата важи за овој протокол.
- б Во однос на државите потписнички кои се членки на Европската Унија, тие држави потписнички можат, во своите заемни односи, да го применат правото на Европската Унија со кое се уредуваат прашањата за кои се расправа во овој протокол.
- в Ставот 1.б не влијае врз целосната примена на овој протокол помеѓу државите потписнички кои се членки на Европската Унија и другите држави потписнички.
- 2 Членот 39, став 3, од Конвенцијата важи за овој протокол.

Член 16 – Потпишување и влегување во сила

- 1 Овој протокол се отвора за потпишување од страна на државите потписнички на Конвенцијата, кои може да ја искажат својата согласност да станат обврзани или со:
  - а потпишување без резервации во однос на ратификација, прифаќање или одобрување; или со
  - б потпишување кое е предмет на ратификација, прифаќање или одобрување, по што следува ратификација, прифаќање или одобрување.
- 2 Инструментите за ратификација, прифаќање или одобрување се депонираат кај Генералниот секретар на Советот на Европа.
- 3 Овој протокол влегува во сила на првиот ден од месецот по истекот на рокот од три месеци по датумот на кој пет држави потписнички на Конвенцијата ја искажале својата согласност да станат обврзани од овој протокол, во согласност со одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член.
- 4 Во однос на секоја држава потписничка на Конвенцијата која последователно ќе ја искаже својата согласност да стане обврзана од овој протокол, овој протокол влегува во сила на првиот ден од месецот по истекот на рокот од три месеци по датумот на кој државата потписничка ја искажала својата согласност да стане обврзана од овој протокол, во согласност со одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член.

Член 17 – Сојузна клаузула

- 1 Сојузната држава потписничка може да го задржи правото да ги преземе обврските од овој протокол во согласност со нејзините темелни начела со кои се уредува односот помеѓу централната власт и составните држави или другите слични територијални ентитети, под услов:
  - а овој протокол да важи за централната власт на сојузната држава потписничка;
  - б таквата резервација да не влијае врз обврските предвидени за соработката што ја бараат другите држави потписнички во согласност со одредбите од Глава II; и
  - в одредбите од членот 13 да важат за составните држави или другите слични територијални ентитети на сојузната држава потписничка.
- 2 Другата држава потписничка може да ги спречи органите, давателите на услугите или субјектите на својата територија да не соработуваат во одговор на замолница или налог доставени директно од составната држава или друг сличен територијален ентитет на сојузната држава потписничка којашто дала резервации согласно ставот 1, освен ако таа сојузна држава потписничка не го извести Генералниот секретар на Советот на Европа дека составната држава или другиот сличен територијален ентитет ги презема обврските од овој протокол што важат за сојузната држава потписничка. Генералниот секретар на Советот на Европа воспоставува и води регистар на таквите известувања.
- 3 Другата држава потписничка нема да ги спречи органите, давателите на услугите или субјектите на својата територија да соработуваат со составната држава или друг сличен територијален ентитет по основ на резервацијата од став 1, доколку налогот или замолницата биле доставени преку централната власт или е склучен договор за заеднички истражен тим од членот 12 со учество на централната власт. Во такви ситуации,

централната власт го обезбедува исполнувањето на важечките обврски од овој протокол, под услов, во однос на заштитата на личните податоци предвидена за составните држави или сличните територијални ентитети, да важат само условите од членот 14, став 9 или, каде што е применливо, условите на договорот или спогодбата опишани во членот 14, став 1.б или 1в.

- 4 Во однос на одредбите од овој протокол чијашто примената потпаѓа под јурисдикцијата на составните држави или другите слични територијални ентитети коишто не се обврзани со уставниот систем на сојузот да преземат законодавни мерки, централната власт го известува надлежниот орган на таа држава потписничка за овие одредби со своето позитивно мислење, охрабрувајќи ги да преземат соодветни дејствија за да влезат во сила.

Член 18 – Територијална примена

- 1 Овој протокол важи за територијата или териториите наведени во изјавата дадена од државата потписничка согласно членот 38, ставовите 1 и 2, од Конвенцијата по услов таквата изјава да не била повлечена согласно членот 38, став 3.
- 2 Државата потписничка може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, да изјави дека овој протокол нема да важи за една или повеќе територии наведени во изјавата на државата потписничка од членот 38, ставовите 1 и/или 2 од Конвенцијата.
- 3 Изјавата од ставот 2 на овој член може, во однос на некоја од териториите наведени во изјавата, да се повлече со известување упатено до Генералниот секретар на Советот на Европа. Повлекувањето влегува во сила на првиот ден од месецот по истекот на рокот од три месеци по датумот на пример на известувањето од страна на Генералниот секретар.

Член 19 – Резервации и изјави

- 1 По пат на писмена изјава упатена до Генералниот секретар на Советот на Европа, секоја држава потписничка на Конвенцијата може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, да изјави дека ќе ја ползува резервацијата (ќе ги ползува резервациите) предвидени со членот 7, ставови 9.а и 9.б, членот 8, став 13, и членот 17 од овој протокол. Други резервации не може да се направат.
- 2 По пат на писмена изјава упатена до Генералниот секретар на Советот на Европа, секоја држава потписничка на Конвенцијата може, во моментот на потпишување на овој протокол или кога го депонира својот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување, да ја даде изјавата (да ги даде изјавите) утврдени во членовите 7, ставови 2.б и 8; членот 8, став 11; членот 9, ставови 1.б и 5; членот 10, став 9; членот 12, став 3; и членот 18, став 2 од овој протокол.
- 3 По пат на писмено известување упатено до Генералниот секретар на Советот на Европа, секоја држава потписничка на Конвенцијата ги дава изјавите, известувањата и соопштенијата утврдени со членот 7, ставови 5.а и 5.д; членот 8, ставови 4, 10.а и 10.б; членот 14, ставови 7.в и 10.б; и членот 17, став 2, од овој протокол согласно условите што се наведени таму.

Член 20 – Статус и повлекување на резервациите

- 1 Државата потписничка којашто дала резервации во согласност со членот 19, став 1 може да ја повлече таквата резервација, целосно или делумно, веднаш штом околностите ќе го дозволат тоа. Таквото повлекување влегува во сила на датумот на прием на известувањето упатено до Генералниот секретар на Советот на Европа. Доколку известувањето вели дека повлекувањето на резервацијата треба да влезе во сила на датумот што е наведен таму, а тој датум доаѓа подоцна од датумот на кој известувањето е примено од страна на Генералниот секретар, повлекувањето влегува во сила на таквиот подоцнежен датум.
- 2 Генералниот секретар на Советот на Европа може периодично да ги праща државите потписнички коишто дале една или повеќе резервации во согласност со членот 19, став 1, за можностите да ги повлечат овие резервации.

Член 21 – Изменување

- 1 Секоја од државите потписнички на овој протокол може да предложи негово изменување, што Генералниот секретар на Советот на Европа им го соопштува на земјите членки на Советот на Европа и на државите потписнички на Конвенцијата, како и на сите држави што се поканети да пристапат кон Конвенцијата.
- 2 Секоја измена предложена од државата потписничка му се соопштува на Европскиот комитет за проблеми со криминалот (ЦДПЦ), кој на Комитетот на министри им го доставува своето мислење за предложената измена.
- 3 Комитетот на министри ја разгледува предложената измена и мислењето доставено од ЦДПЦ и, по консултација со државите потписнички на Конвенцијата, може да ја усвои измената.
- 4 Текстот на секоја измена што ќе се усвои од Комитетот на министри во согласност со ставот 3 им се проследува на државите потписнички на овој протокол заради прифаќање.
- 5 Секоја измена усвоена во согласност со ставот 3 влегува во сила на триесеттиот ден откако сите држави потписнички на овој протокол ќе го известат Генералниот секретар за своето прифаќање на измената.

Член 22 – Решавање спорови

Членот 45 од Конвенцијата важи за овој протокол.

Член 23 – Консултации со државите потписнички и проценка на спроведувањето

- 1 Членот 46 од Конвенцијата важи за овој протокол.
- 2 Државите потписнички периодично ја проценуваат ефективната употреба и спроведувањето на одредбите од овој протокол. Членот 2 од Деловникот на Комитетот на Конвенцијата за сајбер-криминал, како што е ревидиран на 16 октомври 2020 година, важи *mutatis mutandis*. Државите потписнички првично ги разгледуваат и може со консензус да ги изменат процедурите од тој член бидејќи тие ќе важат за овој протокол пет години по влегувањето во сила на овој протокол.
- 3 Ревидирањето на членот 14 започнува веднаш штом десет држави потписнички на Конвенцијата ќе ја искажат својата согласност за станат обврзани со овој протокол.

Член 24 – Откажување

- 1 Секоја држава потписничка може, во секое време, да се откаже од овој протокол по пат на известување упатено до Генералниот секретар на Советот на Европа.
- 2 Таквото откажување влегува во сила на првиот ден од месецот по истекот на рокот од три месеци по датумот на пример на известувањето од страна на Генералниот секретар.
- 3 Откажувањето од Конвенцијата од страна на држава потписничка на овој протокол претставува откажување од овој протокол.
- 4 Информациите или доказите доставени пред ефективниот датум на откажувањето продолжуваат да се третираат во согласност со овој протокол.

Член 25 – Известување

Генералниот секретар на Советот на Европа им го соопштува на земјите членки на Советот на Европа, на државите потписнички на овој протокол и потписничките на Конвенцијата, како и на сите држави што се поканети да пристапат кон Конвенцијата:

- а секое потпишување;
- б депонирањето на секој инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување;
- в секој датум на влегување во сила на овој протокол во согласност со членот 16, ставови 3 и 4;
- г секоја изјава или резервација дадена во согласност со членот 19 или повлекување на резервација во согласност со членот 20;
- д секој друг акт, известување или соопштение поврзано со овој протокол.

Потврдувајќи го горе наведеното, долу потпишаните, уредно овластени за тоа, го потпишаа овој протокол.

Изработено во Стразбур, на 12-от ден од 2022 година, на англиски и француски, при што обата текста се еднакво автентични, во единствен примерок којшто ќе се депонира во архивата на Советот на Европа. Генералниот секретар на Советот на Европа им доставува заверени копии на секоја од земјите членки на Советот на Европа, на државите потписнички на овој протокол и потписничките на Конвенцијата, како и на сите држави што се поканети да пристапат кон Конвенцијата.